Cunoaşte-te pe tine însuţi.
Nu e numai sfat pentru a-ţi preveni orgoliul şi e de asemenea îndemn pentru a lua cunoştinţă exact de propria valoare şi propria capacitate.

Marcus Tullis Cicero
(106—43 în.Hr.)

Interviu luat la 21 august 1994 avocatului ALEX. BORCEA

din str. Fildeşului nr. 10 Bucureşti III

Învierea: Mult stimate şi mult distinse domnule avocat, am venit cu o solicitare a minţii şi bunăvoinţei d-voastră, dar în prealabil îngăduiţi-ne să ne prezentăm, pentru ca să ştiţi cât credit să ne acordaţi şi prin noi către cine vă adresaţi.

avocat *Alex. Borcea:* Am cumpărat şi am studiat primele d-voastră volume şi drept concluzie aveţi poarta deschisă la memoria mea pentru a nu spune la viaţa mea şi la experienţa mea.

Învierea: Nu numai la memoria d-voastră şi la cele acumulate în 85 de ani de viaţă, dar şi la judecata d-voastră rezultând din trăirea directă, personală în miezul evenimentelor petrecute în ţara noastră din 1933 încoace.

avocat *Alex. Borcea*: Vă ascult.

Învierea: Am plecat de la concepţia că viitorul se construieşte începând cu cunoaşterea trecutului şi că cine n-are trecut de apărat n-are nici viitor de trăit.

avocat *Alex. Borcea*: Exact concepţia Mişcării legionare şi a premergătorilor ei Nicolae Bălcescu, Mihail Kogălniceanu, Vasile Conta,

Mihail Eminescu, A. C. Cuza, Nicolae Iorga, Vasile Pârvan şi mai aproape de noi Simion Mehedinţi şi Traian Brăileanu.

Învierea: În aplicarea practică a acestei concepţii, ne-am constituit în arhivă deschisă şi necenzurată a tuturor surselor de informaţie istorică. Nu numai a actelor şi documentelor de zeci de ani unele de peste 100 de ani ascunse marelui public, dar mai ales depoziţiile de martori de la faţa locului a celor care au trăit în respectiva epocă şi a celor care au participat la respectivul eveniment.

avocat *Alex. Borcea:* A refuza minciuni prin denaturare şi a evita minciuna prin omisiune sunt linia obiectivităţii şi eficienţei în toate ştiinţele. Cu atât mai mult în Istorie care este o carte mereu vie şi în care aşa sunt lucrurile încât în scrierea ei Puterea încearcă să înlocuiască Adevărul.

Învierea: Mai ales în Istoria contemporană a României cu 6 ani de dictatură carlisto-antonesciană şi cu 45 de ani de ocupaţie sovietică şi dictatură comunistă.

avocat *Alex. Borcea:* Multitudine de interese egoiste la multitudine de subiectivisme tendenţioase şi multitudine de incertitudini involuntare la multitudine de scopuri păcătoase.

Învierea: Nu cunoaştem opinia d-voastră, dar opinia noastră este că în Istoria politică a României contemporane până la 10 febr. 1938 forţele centripete au fost învingătoare asupra celor centrifuge şi de la această dată forţele centrifuge au fost învingătoare asupra celor centripete.

avocat *Alex. Borcea:* Opinia mea va reieşi din răspunsuri aşa încât d-voastră treceţi direct la întrebări.

Învierea: Înainte de întrebări o rugăminte şi anume să oferiţi cititorilor noştri ce credeţi util din biografia d-voastră.

avocat *Alex. Borcea:* Sunt născut la 19 noiembrie 1908 în com. Independenţa din judeţul Constanţa. Părinţii mei au fost agricultori şi animacultori pe proprietatea lor personală cu dimensiune optimă, adică între lotul ţărănesc hrănitor al familiei şi marea proprietate capabilă de specializare şi export. Clasele primare la Liceul Mircea cel Bătrân din Constanţa şi studiile universitare între 1929—1933 la Facultea de Drept din Bucureşti.

Învierea: V-am fi recunoscători să semnalaţi Istoriei ce personalităţi creatoare şi ce mari profesori aţi cunoscut în anii studiilor d-voastră?

avocat *Alex. Borcea:* Uşor de amintit, dar nu uşor de spus întrucât eu mi-am făcut studiile exact în anii marelui Elan Naţional şi al maximei productivităţi culturale.

Învierea: Să încercăm nu limitativ, ci exemplificativ.

avocat *Alex. Borcea:* La Liceul Mircea cel Bătrân pe primul plan prof. Coriolan de Istorie, prof. Niculae Negulescu de matematică şi fizico-chimice şi prof. Berdier, angajat cu contract pentru limba şi literatura franceză.

Învierea: Cine au fost premianţii clasei d-voastră?

avocat *Alex. Borcea:* Viitorul inginer constructor Alexe Roşculeţ şi viitorul ofiţer de marină Ion Simonica.

Învierea: la Universitate?

avocat *Alex. Borcea:* la Drept Roman prof. C. Stoicescu, la Drept civil prof. Gh. Plastara, la Drept penal prof. Vintilă Dongoroz, la Drept comercial prof. I. A. Finţescu şi la Enciclopedia Dreptului prof. Mircea Djuvara.

Învierea: toţi uriaşi intraţi în Istoria culturii române.

avocat *Alex. Borcea:* „Cu inteligenţa au creat în mintea noastră a studenţilor şi cu modelul de viaţă au creat Istoria Patriei."

Învierea: Care din ei a fost genialitate?

avocat *Alex. Borcea:* În materie de inteligenţă numai cei egali între ei îşi pot permite a face diferenţe şi a plasa ierarhic. Asemenea tuturor studenţilor, eu îi priveam de jos în sus şi mărturisesc că toţi m-au impresionat structural şi că pe toţi îi socoteam imposibil de egalat.

Învierea: Care au fost şefii de promoţie?

avocat *Alex. Borcea:* În fruntea noastră la examene şi seminarii au fost viitorul procuror Alfred Petrescu, viitorul economist Liubomir Stretenovici-Angelescu şi o fată ulterior d-na Vântu.

Învierea: După licenţă, ce aţi făcut?

avocat *Alex. Borcea:* Mi-am deschis biroul de consultaţii în bd. George Coşbuc 9 şi am activat ca avocat pledant în Baroul de Ilfov.

Învierea: Aţi avut clientelă?

avocat *Alex. Borcea:* Clientela venea de la sine întrucât afacerile mergeau mână în mână cu prosperitatea şi întrucât în acei ani Palatul de Justiţie nu era deşertul de astăzi şi de dimineaţa până seara părea roi de albine şi dovedea hărnicie de furnici.

Învierea: Totuşi n-aţi adunat avere.

avocat *Alex. Borcea:* N-am adunat avere în primul rând pentru că n-am avut acest scop în viaţă şi în al doilea rând pentru că m-am conformat moralei legionare.

Învierea: La ce vă referiţi?

avocat *Alex. Borcea:* Mă refer la Jurământul Moţa-Marin de a trăi în strictă austeritate pentru a promova prosperitatea socială. Trebuie să fim exigenţi şi severi cu noi înşine tocmai pentru a putea fi buni cu cei din jurul nostru şi folositori celor în răspunderea noastră.

Învierea: Primatul ordinii morale.

avocat *Alex. Borcea:* Exemplificat de Corneliu Z. Codreanu şi Ionel I. Moţa şi urmat de întreaga Mişcare Legionară în faza ei de ascensiune până în 1940.

Învierea: Putem îndrăzni a vă adresa rugămintea de a evoca deci de a ne împărtăşi cum v-aţi apropiat şi apoi cum v-aţi alăturat Mişcării Legionare?

avocat *Alex. Borcea:* Nu e just termenul că eu m-am apropiat şi eu m-am alăturat Mişcării Legionare. Termenul just este că pe mine, la fel ca întreaga

mea generaţie, Mişcarea Legionară întâi ne-a fascinat imaginaţia şi ne-a dezlănţuit sentimentul şi apoi ne-a magnetizat întreaga fiinţă şi aşa cum s-a văzut întreaga viaţă astăzi în 1994 la fel ca în 1933. Lângă Corneliu Z. Codreanu şi în Mişcarea Legionară nu ne-au adus nici dezamăgirea felului de guvernare a partidelor democrate zise istorice şi nici teama de complotul regelui Carol II de a institui dictatura personală şi de a porni războiul Statului împotriva Naţiunii. Lângă Corneliu Z. Codreanu şi în Mişcarea Legionară ne-au adus în primul rând revelaţia că ne găsim în faţa celui cu har în plus de dar şi în faţa unei minuni a Cerului coborând pe pământ şi în al doilea rând suprema onoare inclusiv suprema fericire ca persoanele noastre să participe la întreita creaţie morală, naţională şi socială cu numele de „fenomenul legionar."

Învierea: Este expresia prof. Nae Ionescu.

avocat *Alex. Borcea:* În anii aceia 1931—1938 a fi legionar constituia suprema distincţie în ierarhia tineretului de atunci şi suprema consacrare a caracterului, în plus de inteligenţă. Aşa se explică pentru ce premianţii liceelor au fost în Frăţiile de Cruce, şefii de promoţie în corpurile studenţeşti legionare şi peste jumătate din elita intelectuală în cuiburile Mişcării Legionare.

Învierea: În ce împrejurări aţi cunoscut fizic şi personal pe legionari?

avocat *Alex. Borcea:* La începutul lui aprilie 1934 a avut loc la Tribunalul Militar Bucureşti, sub preşedinţia generalului Ignat, marele proces în legătură cu ilegalizarea, la 9 dec. 1933, a Mişcării Legionare de către guvernul I. Gh. Duca — N. Titulescu — Victor Iamandi şi apoi cu atentatul din 29 dec. 1933 pe peronul gării Sinaia de către Nicadori împotriva primului ministru I. Gh. Duca.

Învierea: Un mare proces în care procurorul general Const. Petrovicescu a cerut achitarea de vinovăţie a legionarilor şi în care completul de judecată alcătuit din 5 generali n-a executat ordinul Regelui şi al guvernului de condamnare.

avocat *Alex. Borcea:* Activitatea mea profesională a făcut să mă găsesc întâmplător în sala de şedinţe a Tribunalului la prima şedinţă a procesului, când cei trei atentatori Nicolae Constantinescu, Iancu Caranica şi Doru Belimace au răspuns la întrebările puse de Preşedinte şi de Procuror şi au explicat cauzalitatea atentatului împotriva primul ministru I. Gh. Duca.

Învierea: Ce au spus?

avocat *Alex. Borcea:* Au evocat actul de guvernământ de la 9 dec. 1933 care era a treia ilegalizare anticonstituţională ordonată de Finanţa Internaţională Evreească. Au evocat introducerea în Ţară şi acordarea cetăţeniei de către guvernul I. Gh. Duca a 300 000 evrei comunişti care au fugit din Germania la instalarea regimului naţional-socialist. Şi în final au evocat procesul lor sufletesc de a protesta în singurul fel încă posibil şi au asumat întreaga răspundere asupra lor, care singuri au luat hotărârea şi singuri au săvârşit atentatul.

Învierea: Mai aveţi în memorie şi alte momente din acest epocal proces?

avocatul *Alex. Borcea:* Nu.

Învierea: Depoziţia mareşalului Alex. Averescu?

avocat *Alex. Borcea:* N-am fost în sală.

Învierea: Depoziţia fostului prim-ministru Alex. Vaida-Voevod?

avocat *Alex. Borcea:* N-am fost în sală.

Învierea: Depoziţia lui Iuliu Maniu?

avocat *Alex. Borcea:* N-am fost în sală.

Învierea: Audierea lui Armand Călinescu?

avocat *Alex. Borcea:* N-am fost în sală.

Învierea: Depoziţia prof. Nae Ionescu?

avocat *Alex. Borcea:* N-am fost în sală.

Învierea: Depoziţia lui Octavian Goga?

avocat *Alex. Borcea:* N-am fost în sală.

Învierea: Pledoaria lui Grigore Iunian?

avocat *Alex. Borcea:* N-am fost în sală.

Învierea: Pledoaria lui Nelu Ionescu?

avocat *Alex. Borcea:* N-am fost în sală.

Învierea: Pledoaria lui Dimitrie Micescu?

avocat *Alex. Borcea:* N-am fost în sală.

Învierea: Ultimul cuvânt al acuzaţilor?

avocat *Alex. Borcea:* N-am fost în sală, dar am auzit. Manifestarea unităţii morale a întregii Naţiuni. Decizia de istorie a Armatei Române şi a Mişcării Legionare.

Învierea: Ce s-a întâmplat după proces?

avocat *Alex. Borcea:* Am cerut colegului avocat Ovidiu Niculescu să mă recomande şi pe garanţia lui m-am integrat în cuibul legionar „Vestitorii" din organizaţia Bucureşti.

Învierea: Cine erau în acest cuib?

avocat *Alex. Borcea:* Şeful cuibului şi fondatorul lui era suprailustrul jurist Alex. Constant, născut în 1906 la Olteniţa-Vlaşca şi decedat în 1986 de hemoragie cerebrală, după detenţie politică din mai 1948 până în iunie 1964. Principalii membri în cuib au fost: avocatul Ilie T. Barbu, economistul Tudor Voinea, avocatul Virgil Naumescu, avocatul Paul Iacobescu şi avocatul Gheorghe Caftangioglu.

Învierea: Majoritatea jurişti.

avocat *Alex. Borcea:* Aceasta a şi făcut ca în anii 1935—1938 să asumăm apărarea în toate procesele legionare din acea epocă. Şeful cuibului Alex. Constant a fost chiar şeful contenciosului, adică al serviciului juridic al Mişcării Legionare pe întreaga Ţară.

Învierea: Ce pledanţi mai importanţi?

avocat *Alex. Borcea:* Avocatul Radu Budişteanu, avocatul Nelu Ionescu-Iaşi, avocatul Alex. Vergatti, avocatul Horia Cosmovici, avocatul Ilie T. Barbu, avocatul Virgil Naumescu, avocatul Vasile Marin, avocatul Mihail Polihroniade, avocatul Ioan-Victor Vojen, avocatul Alex. Cristian Tell, avocatul Traian Cotigă, persoana mea şi înaintea tuturor Ionel I. Moţa.

Învierea: Vă solicităm câteva amintiri despre Alex. Constant.

avocatul *Alex. Borcea:* O mare inteligenţă, un edificiu de cultură, un caracter de bronz, un excelent camarad şi cu adevărat omul care toată viaţa n-a făcut decât binele şi care nimănui nu i-a făcut vreun rău sau vreun prejudiciu. Studiile universitare la Facultatea de Drept între 1927—1930, doctorat în economie la Paris cu o bursă a primăriei oraşului Olteniţa, avocat pledant în Baroul de Ilfov din 1932, co-fondator la revista de mare prestigiu „Axa" şi comandant al Mişcării Legionare din vara 1935 promoţia taberii Carmen Sylva. Principalul lui titlu de glorie era încrederea totală a lui Corneliu Z. Codreanu şi a lui Ionel I. Moţa şi astfel de drept a intrat în Comandamentul legionar de prigoană din anii 1938—1939 sub teroarea exregelui Carol II.

Învierea: Ce s-a întâmplat cu cuibul d-voastră „Vestitorii"?

avocat *Alex. Borcea:* A intrat în adormire şi individual am căutat să fim de folos în procesele legionare sau cu familiile celor din închisori şi lagăre.

Învierea: Din cine era alcătuit, în 1938—1939, comandamentul legionar de prigoană?

avocat *Alex. Borcea:* În afară de Alex. Constant, economistul Const. Papanace, avocat Ion-Victor Vojen, preot Ion Dumitrescu-Borşa, prof. Vasile Cristescu, prof. Nicoară Iordache, avocat Ion Antoniu-Pâsu, principele Alex. Cantacuzino, filozoful Ion Belgea, funcţionarul Gheorghe Dragomir-Jilava şi ing. N. Horodniceanu.

Învierea: Dar Horia Sima?

avocat *Alex. Borcea:* Nu ştiu dacă făcea parte din comandamentul desemnat de ing. Gh. Clime în numele Căpitanului, dar ştiu că avea sarcina legăturilor cu organizaţiile legionare din teritoriu şi din întreprinderi.

Învierea: Practic şi concret?

avocat *Alex. Borcea:* strângea şi centraliza cotizaţiile şi transmitea de la Centrul la periferie hotărârile luate de comandament.

Învierea: Aceasta înseamnă că avea în mână pârghiile de comandă şi că putea transmite altceva decât se hotăra.

avocat *Alex. Borcea:* este exact ceea ce a şi făcut. În toamna 1938 Comandamentul a decis linişte absolută, simularea lichidării şi eroismul răbdării şi el a transmis drept ordinul Comandamentului şi drept aprobarea Căpitanului acele acte de anarhie şi acele dezordini provocatoare cu care, pentru opinia publică şi pentru judecata istoriei, s-a justificat hotărârea dinainte luată a asasinării în închisoare a lui Corneliu Z. Codreanu.

Învierea: A fost ceea ce Mihail Morusoff a cerut să se facă şi tot el a etichetat drept „gimnastică revoluţionară".

avocat *Alex. Borcea:* exact inversul a ceea ce trebuia să se facă, întrucât factorul Timp lucra în favoarea Mişcării Legionare şi exact inversul ordinului de linişte desăvârşită dat de Căpitan şi apoi de ing. Gh. Clime din Închisoarea Militară Jilava.

Învierea: Cum vă explicaţi?

avocat *Alex. Borcea:* N-a fost trădare, deşi Horia Sima a păstrat secretă legătura cu Mihail Morusoff. Opinia mea, identică cu a lui Alex. Constant este că Horia Sima a fost un caz de patologie mintală, sau cum spun medicii, o paranoia în acces paroxistic.

Învierea: Practic şi concret?

avocat *Alex. Borcea:* Primo a identificat persoana lui cu întreaga Mişcare Legionară din prezent şi din viitor. Secundo a decretat pe Corneliu Z. Codreanu, pe inginerul Gh. Clime, pe dr. Ionel Banea şi pe toţi cei din lagăre şi închisori drept deja pierduţi, adică morţi. Tertio şi-a pus în practică cu legionarii, devenite baionete oarbe, şi unelte acefale vechea sa obsesie a atentatelor punitive, a insurecţiei armate şi a loviturii de stat, după modelul marxist-leninist.

Învierea: Această teză a absolvirii de trădare conştientă şi a trecerii responsabilităţii pe iresponsabilitate are însă un punct slab, care încă nu s-a discutat.

avocatul *Alex. Borcea:* Care anume?

Învierea: Paranoicul are capacitate de a face prozeliţi şi de a manipula fanatici, dar obsesia sau obsesiile din interiorul minţii sale nu întârzie să-l aducă la săvârşirea de greşeli personale, aproape întotdeauna sinucigaşe. Or în anii 1938—1939, şi la fel în anii 1941—1953 Horia Sima a trimis la moarte sigură şi a provocat moartea inevitabilă a zeci de mii de legionari, dar de fiecare dată persoana sa s-a salvat şi s-a continuat cu o abilitate tactică, chiar strategică fără egal în Istoria Universală. O astfel de performanţă repetată din 1938 până în mai 1993 nu-i compatibilă cu diagnosticul psihiatric de iresponsabil mintal. Dovadă în plus sunt toate discursurile lui când a fost la Guvern şi toate cărţile sale din 1941 până în 1992, care strălucesc de inteligenţă cultivată, dar put de necinste sufletească.

avocat *Alex. Borcea:* Întâi să se pronunţe psihiatrii şi apoi dezbatem procesul noi juriştii. La acest proces, în faţa Istoriei, persoana mea poate aduce două probe: una în favoarea tezei cu paranoia iresponsabilă şi alta în favoarea tezei de incapacitate politică.

Învierea: Arhiva noastră vă adresează respectuoasa rugăminte să prezentaţi aceste două probe pentru Judecata la Tribunalul Istoriei.

avocat *Alex. Borcea:* Proba pentru teza de paranoia iresponsabilă.

Învierea: Ascultăm.

avocat *Alex. Borcea:* De aproape, de la un metru distanţă, o singură dată l-am cunoscut pe Horia Sima. În cele 127 de zile ale pseudoguvernării legionare între 15 sept. 1940—20 ianuarie 1941 am funcţionat ca şef de cabinet al lui Alex. Constant, ministru subsecretar de stat la Propagandă. În orele de destindere, discuţii aprinse despre Horia Sima: Alex. Constant scotea în evidenţă eroarea tuturor deciziilor şi asemenea Casandrei, profetiza iminenţa conflictului cu generalul Ion Antonescu şi a războiului civil cu Armata; iar secretarul general Emil Bulbuc, directorul presei Victor Medrea şi eu şeful de cabinet, îi luam apărarea şi găseam explicaţii.

Eram simişti din convingere în plus de disciplină.

Intrigat sau iritat, ministrul Alex. Constant îmi spune: „Hai cu mine la Consiliul de Miniştri. Te prezint şi stai de vorbă cu Horia Sima. Vreau să te convingi direct şi personal că e nebun de băgat la balamuc. Exact cum scrie în tratatele de psihiatrie şi exact cum ni s-au prezentat iresponsabilii la prelegerile de Medicină legală."

Închid citatul.

M-am conformat şi l-am însoţit pe Alex. Constant la Consiliul de Miniştri din actuala clădire a Ministerului de Externe în Piaţa Victoriei.

I-am fost prezentat.

Nu ne-am dat mâinile.

Tăcea tot timpul.

Nişte ochi ieşiţi sau ieşind din orbite şi o privire părând pierdută în haos. Dădea impresia că toate componentele corpului sunt în agitaţie, dar o agitaţie neputincioasă.

Învierea: În patologie starea de fibrilaţie a fasciculelor miocardice ducând global la insuficienţă cardiacă progresivă.

avocat *Alex. Borcea:* Da! Fără eficienţă, fără direcţie şi poate cu cauză, dar sigur fără scop.

Învierea: V-a spus ceva?

avocat *Alex. Borcea:* Cred că nimic, sau în orice caz câteva cuvinte nememorate de mine, fiind fără înţeles.

Învierea: Şi concluzia d-voastră?

avocat *Alex. Borcea:* Alex. Constant are perfectă dreptate. E vorba de un nevropat, mai mult iresponsabil decît responsabil. Din ziua aceea m-am vindecat de simism, m-am alăturat lui Alex. Constant şi în locul disciplinei de manechin am început să gândesc independent.

Învierea: Economistul Gheorghe Ciorogaru l-a cunoscut de aproape în emigraţia din Germania a anilor 1938—1940. Iar diagnosticul lui comunicat nouă încă din 1940—1941 este că Horia Sima nu-i nebun iresponsabil şi nu-i trădător conştient, pentru că are obsesia anarhismului ca scop în sine şi indiferent de efecte.

avocat *Alex. Borcea:* Anarhismul e tot demenţă şi anume o demenţă colectivă extrem de contagioasă şi extrem de periculoasă.

Învierea: În orice caz inversul lui Corneliu Z. Codreanu şi a lui Ionel Moţa care au creat Mişcarea Legionară pentru ordinea firească, pentru eficienţa realizatoare şi pentru binele public.

avocat *Alex. Borcea:* Corneliu Z. Codreanu şi Ionel Moţa au creat o Mişcare Legionară după chipul şi asemănarea lor; iar Horia Sima şi Nicolae Pătraşcu au creat tot după chipul şi asemănarea lor, dar o Mişcare Legionară exact inversă.

Învierea: Deci după opinia d-voastră Istoria României contemporane are două Mişcări Legionare.

avocat *Alex. Borcea:* Da! una a lui Corneliu Z. Codreanu şi alta a lui Horia Sima. Calitativ diferite până la antagonism, deşi formele exterioare le-au fost comune şi deşi simiştii provin tot din codrenişti.

Învierea: Cum vă explicaţi fenomenul?

avocat *Alex. Borcea:* Exact ca în armată şi în război. Trupa are combativitatea şi valoarea ofiţerului care o comandă.

Învierea: Deci după opinia d-voastră de martor de la faţa locului, prima Mişcare Legionară a lui Corneliu Z. Codreanu şi Ionel Moţa nu trebuie judecată după Mişcarea Legionară a lui Horia Sima şi Nicolae Pătraşcu.

avocat *Alex. Borcea:* Ar fi o mare nedreptate în plus de un non adevăr patent. S-ar putea ca istoricii să facă greşeala de confundare, dar Naţiunea şi prin ea Neamul cu generaţiile trecute laolaltă cu generaţiile viitoare au datoria de a cunoaşte fondul, deci realitatea şi de a nu se opri la forme, deci aparenţe.

Învierea: Ce opinii aveţi că Ovidiu Guleş de la Timişoara în Gazeta de Vest publică portretul lui Corneliu Z. Codreanu şi portretul lui Horia Sima cu dimensiuni egale, aşezate paralel şi primul cu menţiunea Căpitanul şi al doilea cu menţiunea Comandantul?

avocat *Alex. Borcea:* Blasfemie şi sacrilegiu. Şi în plus sugestia de subalternitate a căpitanului faţă de comandant.

Învierea: Ce opinie aveţi că într-un recent discurs Mircea Nicolau din Bucureşti l-a definit pe Corneliu Z. Codreanu drept „Creatorul" şi pe Horia Sima drept „Comandantul"?

avocat *Alex. Borcea:* Aceeaşi blasfemie şi acelaşi sacrilegiu.

Învierea: Ce opinie aveţi că Valeriu Neştianu de la Iaşi editează cartea în care literele autorului „Horia Sima" sunt de două ori şi jumătate mai mari decât literele subiectului „Istoria Mişcării Legionare?"

avocat *Alex. Borcea:* Tot blasfemie şi tot sacrilegiu. Cartea se opreşte cu naraţiunea la anul 1937, deci se referă la Mişcarea Legionară care îşi are expresia şi definiţia în Corneliu Z. Codreanu şi nu în Horia Sima. Aşa cum e tipărită coperta, se sugerează că Mişcarea Legionară dinainte de 1938 se recomandă prin Horia Sima, aşa cum creaţiile deschind din creatorii lor.

Învierea: De la epigoni şi impostori să ne întoarcem la Istorie. Nu prezentul decide şi autoriză trecutul, ci trecutul determină şi explică prezentul.

avocat *Alex. Borcea:* Întrebaţi.

Învierea: L-aţi cunoscut pe generalul Ion Antonescu? Era posibil ca Mişcarea Legionară să fi colaborat cu el?

avocat *Alex. Borcea:* L-am cunoscut şi pot afirma că nu se putea colabora cu el. Aceasta era şi opinia lui Alex. Constant, care a refuzat să participe în 1941 la reconstituirea şi relansarea unei Mişcări Legionare sub comanda generalului Ion Antonescu în locul lui Horia Sima.

Învierea: Ce vă face să afirmaţi imposibilitatea colaborării cu generalul Ion Antonescu?

avocat *Alex. Borcea:* Mişcarea Legionară s-a născut din sentimentul de iubire a Patriei şi a trăit cu fruntea sus cât timp a dovedit că trăieşte iubirea. Or generalul Ion Antonescu s-a născut om rău, încă din adolescenţă avea epitetul de „câinele roşu" şi însuşi Corneliu Z. Codreanu, după întrevederile de la Predeal din decembrie 1936, a consiliat pe apropiaţii săi „Să vă feriţi de acest om".

Învierea: Mai există o informaţie paralelă. Reîntors la sediul din Bucureşti din str. Gutemberg 3, la întrebarea ing. Virgil Ionescu „Ce impresie v-a făcut Antonescu?" el a răspuns „Prea ambiţios pentru a fi de folos."

avocat *Alex. Borcea:* După prigoana carlistă din 1938—1939 soluţia problemei erau reorganizarea după vechile criterii şi regăsirea în noi a spiritului legionar codrenist. Generalul Ion Antonescu ne-a asociat la guvernarea lui cu trei scopuri: a) să neutralizeze propriile lui duşmănii din armată; b) să treacă asupra persoanei sale Creditul Mişcării Legionare în Germania şi c) să devină el întreitul şef al Statului, Armatei şi Partidului unic.

Învierea: După modelul Benitto Mussolini în Italia şi modelul Adolf Hitler în Germania şi modelul Francisco Franco în Spania.

avocat *Alex. Borcea:* Fiecare cu o titulatură proprie: Ducele, Führerul şi Caudillo.

Învierea: Se părea că a reuşit perfect.

avocat *Alex. Borcea:* A reuşit perfect cu neutralizarea generalilor adversari şi cu obţinerea încrederii lui Hitler. Dar n-a reuşit la al treilea obiectiv şi aceasta din cauza lui Alex. Constant care n-a vrut o Mişcare Legionară cu Ion Antonescu, aşa cum n-a vrut-o cu Horia Sima.

Învierea: Şi n-a păţit nimic Alex. Constant?

avocat *Alex. Borcea:* S-a ordonat de la Preşedinţia Consiliului de Miniştri trimiterea lui pe front în linia I, dar ministrul de Război, generalul Const. Pantazzi a respectat Legea care spune că sunt scutiţi de serviciu militar fiul unic al unei văduve din primul război mondial.

Învierea: Trimis pe front cu ordin special secret, Alex. Constant ar fi avut soarta prof. Ion Dobre şi a celor 7 000 sau 10 000 legionari asasinaţi în numele Patriei cu privilegiile Armatei în timp de război.

avocatul *Alex. Borcea:* Mai aveţi vreo întrebare?

Învierea: Premergător aţi spus că persoana d-voastră poate face, în legătură cu Horia Sima, două depoziţii de martor.

avocat *Alex. Borcea:* O singură depoziţie de martor şi care depoziţie poate aduce o probă de anarhie mintală şi o probă de incapacitate politică.

Învierea: Istoria aşteaptă cea de a doua probă a depoziţiei d-voastre.

avocat *Alex. Borcea:* Politica e dublă activitate şi anume combativitate şi creativitate. Creativitatea provine din imaginaţia dublată de raţiune şi combativitatea are eficienţă sau este sinucidere în funcţie de prevedere. Adică de capacitatea de a vedea cu ochii minţii ce încă nu văd ochii capului şi capacitatea de a stabili ce-i probabil din ce-i posibil. Or Horia Sima a prevăzut totul în raport cu persoana sa şi n-a prevăzut nimic în raport cu Mişcarea Legionară.

Învierea: Ce fapt material concret justifică judecata de valoare a incapacităţii politice?

avocat *Alex. Borcea:* Evenimentele din 20—23 ianuarie 1941 au început cu o perfectă lovitură de stat a generalului Ion Antonescu, s-au complicat cu o împotrivire legionară suficient de improvizată pentru a fi etichetată rebeliune şi s-au terminat cu o groaznică represiune antilegionară pe parcursul anilor 1941, 1942 şi 1943.

Învierea: Şi Horia Sima?

avocat *Alex. Borcea:* Horia Sima cu intimii lui Const. Stoicănescu, Nicolae Pătraşcu, Alecu Ghica şi Victor Biriş n-au prevăzut nimic şi au lăsat Mişcarea Legionară a fi remasacrată ca şoricelul în ghearele pisicii.

Învierea: Putea fi prevăzută lovitura de stat a generalului Ion Antonescu? Putea fi prevăzut efectul de provocare al reacţiei legionare protestatoare?

avocat *Alex. Borcea:* Ambele puteau şi trebuiau prevăzute. Pentru prima prevedere au fost informaţii concrete şi pentru a doua prevedere trebuia raţionarea logică.

Învierea: Se pare că ecuaţia în cauză e mult mai complicată şi are elemente încă de descoperit. N-a prevăzut lovitura de Stat a generalului Ion Antonescu pentru că el, Horia Sima, vroia să facă lovitura de Stat şi să-i ia locul de prim-ministru, dar Heinrich Himmler n-a avut puterea de a convinge pe Adolf Hitler şi n-a avut curajul să dea semnalul verde pe răspunderea lui. Iar reacţia legionară protestatară, zisa rebeliune legionară, a fost decisă de grupul mai sus arătat în casa Viorel Brana din Parcul Herăstrău, la începutul dimineţii de 21 ianuarie 1941 la sugestia agenţilor acoperiţi anglo-americani, exact cum la 27 martie 1941 s-a procedat cu generalul Simovici în Iugoslavia.

avocat *Alex. Borcea:* Acesta e adevărul istoric. S-a înşelat sinucigaş în calculul împotriva generalului Ion Antonescu şi a urmat sugestia perfidă de protest violent când stăpânul Europei de atunci avea nevoie în România de ordine şi de producţie, în plus de puterea de foc a 26 de divizii pentru deja proiectatul şi deja hotărâtul război anti-sovietic.

Învierea: Ce probă concretă aduce depoziţia d-voastră în acest regretabil conflict dintre Ion Antonescu şi Horia Sima, devenit sinucigaşul război civil dintre Armata Română şi Mişcarea Legionară?

avocat *Alex. Borcea:* La data aceea în decembrie 1940, activa în Bucureşti o ziaristă din imediatul anturaj al lui Iosif Goebbels şi cu acces personal la Führerul Adolf Hitler. Într-un moment de sinceritate, mi-a dezvăluit următoarele trei secrete: Führerul Adolf Hitler a pierdut speranţa să prevină războiul civil din România şi s-a decis să opteze pe generalul Ion Antonescu, lăsând Mişcarea Legionară să cadă la discreţia lui.

Învierea: D-voastră ce aţi făcut?

avocat *Alex. Borcea:* Instantaneu am cerut audienţă particulară la Horia Sima, care nu m-a primit şi m-a trimis la Const. Stoicănescu. Relatându-i discuţia cu ziarista naţional-socialistă, Const. Stoicănescu mi-a răspuns: „Imposibil. Suntem la guvern pentru 1000 de ani. Ziarista s-a înşelat în ce ştie sau te-a înşelat pe dumneata, care o crezi."

Învierea: Absolut exact aceeaşi informaţie, la sfârşitul lui decembrie 1940, a fost adusă de la Berlin la Asociaţia Generală a Medicilor din România de către prietenul României dr. Franzt-Wilhelm Wochalek, şeful medicilor naţional-socialişti din Transilvania. Relatarea e în nr. 1/1993 al arhivei noastre la pag. 70—72 şi coincide ca două picături de apă cu ce aţi aflat d-voastră de la ziarista germană şi aţi transmis în timp util lui Horia Sima prin Const. Stoicănescu.

avocat *Alex. Borcea:* Omul inteligent ştie pentru că raţionează şi prevede, chiar în lipsa informaţiilor; iar omul prost nu se sesisează nici chiar cînd vin peste el cele mai dovedite şi mai convingătoare informaţii.

Învierea: Putem să vă mai întrebăm ceva?

avocat *Alex. Borcea:* Ascult.

Învierea: Prin anul 1970 ne-am întâlnit pe str. Tudor Arghezi şi în cursul discuţiei mi-aţi vorbit de avocatul Petre Pandrea, codeţinut cu d-voastră la Aiud şi de o depoziţie a lui la Tribunalul Istoriei în legătură cu legionarii.

avocat *Alex. Borcea:* Exact.

Învierea: Aveţi bunăvoinţa de a reproduce această depoziţie pentru paginile arhivei noastre istorice?

avocat *Alex. Borcea:* Petre Pandrea, cu primul lui nume Marcu, a fost toată viaţa antilegionar, între altele pentru că e căsătorit cu sora lui Lucreţiu Pătrăşcanu. În zilele 22—23 ianuarie 1941 ajunge la el zvonul că la Abatorul din Calea Văcăreşti legionarii au adus sute, poate mii, de evrei şi i-au asasinat atârnându-le cadavrele în cârlige.

În calitate de preşedinte al Asociaţiei penaliştilor şi criminologilor din România, Petre Pandrea, cu aparate de filmat şi cu o echipă de ziarişti, se duce instantaneu la Abator. Spre surprinderea lui: nu avusese loc nici o crimă, nu se găsea nici un cadavru, nu fusese adus nici un evreu şi nu venise la Abator nici un legionar. Socotind că apăra demnitatea Naţiunii înainte de a restabili adevărul istoric, el antilegionarul din convingere, face depoziţie de martor şi până la pronunţarea Istoriei spune în dreapta şi în stânga tot ce ştie, deci tot ce a aflat în ancheta lui.

Învierea: Există un mic sâmbure de adevăr în această chestie a cadavrelor evreeşti de la Abatorul Bucureşti. A fost intenţia lui Mihai Antonescu de a se strânge de pe străzi cadavrele presupuse evreeşti şi de a le duce la Abator pentru spectacol şi filmare. Dar rabinul şef David Şafran a devansat poliţiştii lui Eugen Cristescu şi a dus la Cimitirul evreesc din şoseaua Giurgiului cadavrele celor 120 de evrei asasinaţi odată cu jefuirea, de către drojdia din subsolul Bucureştiului.

avocat *Alex. Borcea:* Aceasta este şi concluzia lui Petre Pandrea, care are calitatea de martor obiectiv în afară de calitatea de jurist penalist.

Învierea: Putem să vă mai adresăm două întrebări?

avocat *Alex. Borcea:* Ascult.

Învierea: Colaboratorului nostru ing. Aurel Moraru i-aţi povestit două episoade din viaţa d-voastră. Şi anume: unul în septembrie 1934 în legătură cu Mihail Stelescu şi altul în mai 1964 în legătură cu Nicolae Pătraşcu.

avocat *Alex. Borcea:* Exact.

Învierea: Vă adresăm rugămintea de a repeta, pentru consemnare în arhiva noastră istorică.

avocat *Alex. Borcea:* Era la sfârşitul lui septembrie 1934 în spre seară, poate ora 20. Ieşeam din grădina Cişmigiu şi pe Bulevardul Schitu Măgureanu mă încrucişez cu un grup de 10—14 persoane, care în frunte cu Corneliu Z. Codreanu, avocatul Nicolae Totu, ing. Gh. Clime şi preot Ion Dumitrescu-Borsa urcau repede spre str. Ştirbei Vodă. Din grup sunt chemat de Traian Cotigă: „Hai cu noi. Mergem la o percheziţie inopinată." Mă alătur grupului şi mai recunosc pe prof. Ion Dobre, prof. Sima Simulescu, Const. Dumitrescu Zăpadă şi în fruntea tuturor, cu elan şi îndrăzneală ca întotdeauna, Virgil Rădulescu.

Învierea: Un geniu al generaţiei noastre. Autorul cântecului „Cu fruntea sus păşi-vor înainte / În jurul steagului flâlfâitor / Legionarii sacrificiilor sfinte / Ducând şi mai departe crezul lor."

avocat *Alex. Borcea:* Ce se întâmplase. Invocând cererea Regelui Carol II un poliţist Gheorghiade convinsese pe Mihail Stelescu să asasineze pe Corneliu Z. Codreanu şi să devină el şeful Mişcării Legionare. Asasinarea urma să se facă cu cianură de potasiu introdusă în paharul de ţuică şi Mihail Stelescu credea a fi convins pe Virgil Rădulescu să facă el această treabă. Cianura de potasiu a fost obţinută de poliţistul Gheorghiade de la chimistul

francmason Cristian Leu, dar acesta, după ce a furnizat ce i se ceruse, „spre binele Masoneriei“ s-a dus la Corneliu Z. Codreanu şi l-a avertizat, descriindu-i forma şi culoarea sticlei conţinătoare.

Când a venit şi a doua informaţie, a lui Virgil Rădulescu, Corneliu Z. Codreanu a decis instantaneu percheziţie la domiciliul lui Gheorghiade şi confiscarea corpului delict spre reclamaţie la Parchet şi chemare în judecată.

Teoretic, Justiţia nu se putea sustrage obligaţiei ei de a apăra ordinea de drept când exista corpul delict sticluţa cu cianura de potasiu şi doi martori Cristian Leu, care a furnizat-o şi Virgil Rădulescu, care urma s-o folosească.

Gheorghiade nu era la domiciliu.

Grupul a intrat cu forţa şi Virgil Rădulescu a găsit imediat sticluţa pe care i-o arătase şi de care îi vorbise Mihail Stelescu.

Servitoarea lui Gheorghiade a început să ţipe: „Hoţii! Ajutor!“ Au venit nişte şoferi din apropiere, dar recunoscând pe Corneliu Z. Codreanu şi aflând scopul percheziţiei, s-au alăturat pentru a fi şi ei martori la proces.

Restul se cunoaşte.

La sediul din str. Gutemberg nr. 3 a fost convocat Tribunalul Onoarei, în faţa căruia Mihail Stelescu şi-a recunoscut vina de trădare într-un moment de slăbiciune şi a cerut pedeapsa cu moartea, dacă de acum înainte se va mai abate de la Credinţă!

Ceea ce nu ştie istoria, sunt următoarele. În mărturisirea sa, zisă spovedanie camaraderească, Mihail Stelescu a implicat drept complice la complot pe ziaristul Pamfil Şeicaru şi de aici adversitatea dintre ziarul Curentul şi Mişcarea Legionară. După confiscarea sticluţei cu cianură de potasiu şi înainte de convocarea Tribunalului Onoarei, Corneliu Z. Codreanu a făcut reclamaţie la Parchetul Tribunalului Civil Bucureşti. Eu personal m-am dus cu reclamaţia, dar nici procurorul de serviciu şi nici primul procuror Procop Dumitrescu n-au vrut s-o primească şi s-o înregistreze. În 1947 la o şedinţă a „Asociaţiei magistraţilor şi avocaţilor“ am deschis discuţia cu procurorul Procop Dumitrescu şi el invocând Palatul Regal, adică pe Carol II şi Elena Lupescu, mi-a spus: „Nu cerceta aceste legi / Căci eşti nebun când le înţelegi.“

Acestea sunt tot ce ştiu în legătură cu Mihail Stelescu.

Învierea: Îl socotiţi un paranoic pe tangenţa cu iresponsabilitatea sau un trădător de cea mai murdară speţă?

avocat *Alex. Borcea:* Înainte de toate un mare prost şi un mare incult. A crezut că el foloseşte Poliţia Secretă Politică, când în realitate aceasta întâi l-a manipulat şi apoi l-a abandonat.

Învierea: După doi ani, în vara 1936, era clar că un Mihail Stelescu mort e mai de folos decât un Mihail Stelescu viu. De aici retragerea gărzii de poliţişti pentru protecţia permanentă şi executarea lui de Decemviri la 16 iulie 1936 în Spitalul Brâncovenesc, unde se refugiase pentru ascundere.

avocat *Alex. Borcea:* Mi-aţi cerut să vă relatez un al doilea eveniment din mai 1964.

Învierea: Despre Nicolae Pătraşcu şi Alex. Constant la eliberarea în poarta Închisorii Aiud.

avocat *Alex. Borcea:* La arestarea celor 20 000 de legionari vechi şi noi din noaptea 14/15 mai 1948 eu n-am fost găsit la domiciliu şi am reuşit să stau doi ani ascuns în ilegalitate. Am fost arestat în închisoarea Jilava şi canalul Dunăre—Marea Neagră, din 1950 până în 1956 şi la lagărul Periprava din 1960 până în 1964.

Evenimentul de relatat s-a petrecut în mai 1964 la eliberarea din Închisoarea Aiud a lui Nicolae Pătraşcu, care în cadrul „reeducării“ făcuse cele mai ignobile şi incredibile declaraţii antilegionare şi a lui Alex. Constant, care la fel ca principele Alecu Ghica refuzase „reeducarea“ oferită de guvern şi nu făcuse nici o declaraţie, păstrând tăcere absolută.

Învierea: Eroismul răbdării cerut de Corneliu Z. Codreanu şi ing. Gh. Clime la arestarea lor din 17 aprilie 1938 a şefilor legionari.

avocat *Alex. Borcea:* Odată puşi în libertate, Nicolae Pătraşcu vine la Alex. Constant şi îi spune cu voce tare şi faţă de martori: „Domnule Constant! Toată viaţa mi-ai fost ghimpe în inimă şi te-am urât de moarte. Nu ştiu pentru ce, dar îţi voiam răul şi te-am pândit să te distrug. Dar acum, când ne eliberăm din închisoare, îţi spun adevărul. Dumneata eşti şi ai rămas un adevărat om, iar eu am ajuns şi sunt un nimic.“

Învierea: Sunt martori?

avocat *Alex. Borcea:* De faţă erau avocatul Nicolae Miloiu din Găieşti, avocatul Paul Iacobescu din Bucureşti şi avocatul Gheorghe Caftangeoglu din Bucureşti, care se eliberau din închisoare laolaltă cu ei.

Învierea: În 1966 sau 1967 l-am întâlnit pe Calea Dorobanţi pe ilustrul şi nemuritorul Nicolae Miloiu şi printre multe lucruri mi-a povestit scena exact ca d-voastră.

ÎNVIEREA

Nr. 4 din 1994
arhivă istorică
magazin ştiinţific

PATRIA DACILOR
INIMA ROMANILOR